

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Особливості бухгалтерського обліку і контролю витрат підприємства
автотранспорту: діючий стан та перспективи розвитку на прикладі ПП
«Логістик- Агро»

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету

Сирбу Олександр Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Нікуліна Тетяна Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ	8
1.1. Сутність та законодавче регулювання обліку витрат підприємств автотранспорту.....	8
1.2. Організація та особливості обліку операцій на підприємствах	18
1.3. Склад та класифікація витрат підприємств	22
1.4. Особливості обліку реалізації послуг на підприємствах	26
1.5. Проблемні питання обліку витрат на підприємствах в сучасних умовах.....	34
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА БАЗОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	41
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика	41
2.2. Особливості первинного обліку витрат на підприємстві.....	43
2.3. Аналіз витрат на об'єкті дослідження	49
2.4. Застосування економічно-математичного моделювання	52
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ ВИТРАТ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	56
3.1. Мета та джерела контролю витрат на підприємстві.....	56
3.2. Види контролю витрат на підприємстві.....	59
3.3. Методика та особливості контролю витрат на підприємстві.....	64
3.4. Шляхи удосконалення обліку та контролю витрат	67

ВИСНОВКИ.....	70
Список використаних джерел.....	73
Додатки.....	79

ВСТУП

Актуальність дослідження. Дослідження робіт з економіки й планування автомобільного транспорту, машинної обробки економічної інформації, бухгалтерського обліку, аналізу, ревізії, контролю та аудиту фінансово-господарської діяльності автотранспортних підприємств, які досі не втратили свого теоретичного й практичного значення, показало, що соціально-економічні зміни у суспільстві, ринкові відносини, розвиток міжнародних автомобільних перевезень обумовили ускладнення фінансового-господарських операцій та підвищило динамічність діяльності автотранспортних підприємств в умовах конкурентного середовища.

Це вимагає вирішення ряду теоретичних і практичних питань щодо організації та методики бухгалтерського обліку та контролю витрат автотранспортних підприємств, зокрема:

- невідповідність існуючих форм первинних документів, якими оформлюється процес перевезень, сучасним вимогам до побудови інформаційної системи підприємства та рівня аналітичності інформації, яка надається системою бухгалтерського обліку;

- відсутності єдиної науково обґрунтованої методики відображення об'єктів бухгалтерського обліку, операції з якими пов'язані з наданням автотранспортними підприємствами послуг з автотранспортних перевезень в системі фінансового й управлінського обліку;

- не розробленість напрямів оптимізації розподілу накладних витрат за об'єктами бухгалтерського обліку та ефективних методів узагальнення витрат і калькулювання собівартості автоперевезень, що призводить до неможливості достовірної оцінки собівартості створених автотранспортних послуг і необґрунтованості встановлення тарифів на них;

- відсутність ефективної організаційної форми контролю витрат та доходів автотранспортних підприємств на основі галузевих особливостей їх господарської діяльності;

– недосконалість існуючих підходів до побудови системи обліково-інформаційного забезпечення управління господарською діяльністю автотранспортних підприємств.

Це вимагає перегляду підходів до організації бухгалтерського обліку витрат автотранспортних підприємств в контексті побудови системи обліково-інформаційного забезпечення управління їх розвитком.

До транспортних належать підприємства, у яких основний вид діяльності – перевезення вантажів, пасажирів і багажу, пошти та надання інших транспортних послуг.

Діяльність підприємств – одна із складових системи України, задовольняє потреби підприємств і організацій, міського й сільського населення у перевезеннях, виконуючи переважну більшість обсягів вантажних і пасажирських перевезень. Автомобільний транспорт є також учасником процесу діяльності всіх інших видів транспорту – залізничного, морського, річкового, повітряного, котрий забезпечує процес доставки і вивезення вантажів та пасажирів за пунктами відправлення і призначення (аеро-, морські та річкові порти, залізничні станції). На будь-якому підприємстві – транспортному, торговельному чи промисловому, – автомобіль є особливим об'єктом обліку. З ним пов'язана безліч облікових питань, які вимагають постійної уваги.

Усі їх можна розділити за двома групами:

1. Особливості обліку придбання автомобіля;
2. Особливості обліку господарських операцій, пов'язаних з експлуатацією автомобіля.

Автомобілі з'являються на підприємстві різними шляхами – це може бути внесок до статутного фонду, придбання за кошти у юридичної чи фізичної особи, придбання на умовах банківського кредиту чи фінансового лізингу, оренда. Вже один перелік шляхів придбання автомобіля вказує на те, наскільки клопіткою є ця справа, у тому числі, для бухгалтерів при організації та веденні процесу документального оформлення об'єкта обліку та відображення

розрахунків за нього у бухгалтерських реєстрах. Однак справжні організаційно-облікові труднощі настають після придбання автомобіля, з початком його функціонування, як автотранспортного засобу – повинна бути проведена його реєстрація, страхування як самого автомобіля, так і громадянської відповідальності водіїв.

З початком експлуатації автомобіля виникає сукупність господарських операцій: з використання і обліку паливно-змащувальних матеріалів; проведення різних ремонтів, у тому числі, – після аварій; заміни шин і акумуляторів; плати податків із власників транспортних засобів; плати збору за забруднення навколишнього середовища; вибуття автомобіля та його списання; інші господарські операції, що підлягають відображенню в бухгалтерському та податковому обліку. Окремого облікового підходу вимагають орендовані автомобілі, права власності на які належить стороннім юридичним чи фізичним особам. Маючи орендовані об'єкти у своєму автомобільному парку, обліковці повинні правильно організувати відображення витрат на утримання таких автомобілів, їх обслуговування, експлуатацію.

Мета дипломної роботи – дослідження методичних, теоретичних і практичних питань з обліку витрат на автотранспортному підприємстві в сучасних умовах, та методи їх удосконалення.

Для досягнення мети визначені такі **завдання**:

- вивчення теоретичних основ обліку виробничих витрат діяльності підприємства;
- ознайомлення з організацією обліку виробничих витрат на підприємстві;
- виявити шляхи вдосконалення класифікації виробничих витрат та методів їх обліку.

Об'єктом дослідження є сучасний стан обліку витрат виробництва

Предметом дослідження є методологія та діюча практика обліку витрат виробництва, реєстри бухгалтерського обліку, звітність підприємства.

При написанні дипломної роботи були використані такі *методи дослідження*, як аналіз та дослідження літературних джерел, аналіз і синтез опрацьованої інформації, розробка власних висновків та статистичних методів.

За результатами дослідження даної дипломної роботи, були сформовані такі висновки :

- привести існуючий порядок обліку затрат до Методичних рекомендацій з формування витрат підприємств автотранспорту;

- автоматизувати облік, що підвищить продуктивність праці бухгалтерів;

В ході дослідження на підприємстві було проаналізовано основні напрямки, функції та завдання служби охорони праці на підприємстві. Вивчено і проведено аналіз небезпечних та шкідливих факторів умов праці на підприємстві, а також запропоновано рекомендації щодо їх негайного усунення.

Інформаційна база, що була використана при написанні дипломної роботи представлена законодавчими нормативними актами, науковими монографіями вітчизняних економістів таких як: та інші, періодичною літературою: статтями з журналів «Все про бухгалтерський облік», «Облік та аудит».

ВИСНОВКИ

Важливою умовою успішної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат на виробництво, внаслідок чого зросте конкурентоздатність продукції та стане реальним досягнення довгострокового економічного зростання підприємств.

Надійність фінансового стану підприємств, результативність і привабливість їх діяльності для інвесторів залежать від ефективності використання виробничих ресурсів, від правильності формування собівартості продукції. Саме ці показники є вирішальними при формуванні прибутку і, найголовніше, залежними від раціональної та розумної системи управління діяльністю. Оскільки витрати підприємства залежать від ефективного використання ресурсів, від вміння управлінців керувати ними, оптимізувати в певних умовах виробництва та мінімізувати в даній сфері діяльності.

Автомобільний транспорт є однією зі складових транспортної системи України. Виконуючи майже 80 % обсягу вантажних перевезень економіки України і більше ніж 90 % пасажирських перевезень, автомобільний транспорт також учасником процесу діяльності всіх інших видів транспорту (залізничного, морського, річкового, повітряного), тому що доставляє вантажі та пасажирів до пунктів відправлення (залізничних станцій, морських та річкових портів, аеропортів) і вивозить вантажі та пасажирів із пунктів призначення.

За належністю підприємства автомобільного транспорту поділяють на відомчі й загального користування. Перші обслуговують конкретну галузь економіки і є власністю підприємств цієї галузі.

Виробнича діяльність підприємств автомобільного транспорту загального користування різноманітна. Вони виконують основний обсяг перевезень на внутрішньоміських, внутрішньообласних, міжміських та міжнародних магістралях.

У першому розділі, який зосереджується на теоретичних аспектах даної теми, наводиться сутність та законодавче регулювання обліку витрат підприємств автотранспорту, класифікацію витрат на підприємствах автотранспорту, визначив які амортизаційні відрахування за транспортними засобами та як вони розраховуються, визначив як розраховуються загальновиробничі витрати та що вони в себе включають.

Витрати підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції та відповідно для ціноутворення; для визначення собівартості продукції, тобто локальних витрат. Велике значення класифікації затрат в управлінні ними і перш за все здійснення калькуляції собівартості продукції для різних потреб управління. Оскільки управлінські рішення зазвичай спрямовані на перспективу, керівництву насамперед необхідно інформація про очікувані витрати та доходи.

Другий розділ цілей підвищення ефективності діяльності підприємства.

При вивченні даної теми, автором дипломної роботи були виявлені такі недоліки:

Для покращення організації обліку на підприємстві та вирішення виявлених проблем нами запропоновано із метою усунення вказаних недоліків впровадження автоматизованого обігу документів скоротить тому що інформація в системі завжди буде підтримуватися в актуальному стані.

Завдяки автоматизації документообігу в транспортних підприємствах форма відображення інформації стане уніфікованою, контроль за роботою водіїв та транспортних засобів буде вестися в режимі реального часу, а самі співробітники підприємства отримають надійний інструмент вирішення виробничих завдань.

. Такий факт свідчить про те, що ця інформація не відстежується, що може призвести до появи сумнівної заборгованості. Доцільно було б впровадити систему заохочень (в разі оплати заборгованості у визначений строк) та стягнень (при появі простроченої заборгованості).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беспалова Л. Страхування у сфері автоперевезень // Баланс. – 2009. – № 21. – С. 26-27.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436- IV.
3. Золотухін О. Підтвердження витрат у перевізника // Баланс. – 2009. – № 16. – С. 22.
4. Зінкевич О.В. Бухгалтерський облік в галузях народного господарства: Навч. посібник. 2006.
5. Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти та нафтопродуктів на підприємствах і в організаціях країни. Затв. спільним наказом Держнафтогазпрому, Мінекономіки, Мінтрансу, Держстандарту, Держкомстату України
6. Інструкція про порядок постачання, зберігання, видачі та обліку всіх видів квитків на проїзд в автобусах і таксомоторах, контролю й обліку виручки від перевезення пасажирів і балансу. Затв. наказом Міністерства автомобільного транспорту України
7. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу, підписана 9 жовтня 1997 р. і ратифікована 8 квітня 1999 р. Законом України від 8 квітня 1999 р. № 581-XIV. – К., 1999.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X.
9. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254/96 ВР.
10. Інструкція про порядок обліку разових квитків на проїзд у міському електротранспорті та абонементних квитків на проїзд у міському громадському транспорті України і форм облікових документів № 1 (разові квитки), № 2 (абонементні квитки), № 3 (шляховий лист). Затв. наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України
11. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Затв. Наказом Міністерства транспорту України від 5

лютого 2001 р. № 65. – К., 2001// Все про бухгалтерський облік. – 2006. – № 121. – С. 14-23.

12. Маляревський Ю. Д., Горяева М. С., Пасенко Н. С., Касич А. О. Облік у галузях виробництва і послуг: Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 616 с

13. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356. – К., 2000.

14. Організація обліку і контролю : підручник. –Х. : ІНЖЕК, 2005. – 424 с.

15. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України, прийнятий Верховною Радою України 22 травня 1997 р. № 283/97 (зі змінами і доповненнями) // www.rada.kiev.ua // Баланс, 2008. – № 64-65. 16

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-14 (зі змінами і доповненнями) // www.rada.kiev.ua // Баланс, 2009. - № 2-3.

17. Про підтвердження валових витрат та податкового кредиту з ПДВ. Лист Держкомпідприємництва від 08.08.06 р., № 6197 // Баланс, 2007. – № 72. – С. 11.

18. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Закон України від 01.07.04 р. № 1961-IV // www.rada.kiev.ua

19. Про формування валових витрат. Лист державної податкової адміністрації України від 08.12.05 р. № 1206/6/15-0316.

20. Про податок на додану вартість: Закон України, прийнятий Верховною Радою України 3 квітня 1997 р., № 167/97-ВР (зі змінами та доповненнями) // www.rada.kiev.ua

22. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України, прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2004 р., № 1955-IV // www.rada.kiev.ua

23. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 23 березня 1996 р. № 98/96-ВР (з наступними змінами та доповненнями) // www.rada.kiev.ua

24. План рахунків бухгалтерського обліку та порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ. Затв. наказом Головного управління державного казначейства України Міністерства фінансів України від 10 грудня 1999 р. № 114 і зареєстровано Міністерством юстиції України 20 грудня 1999 р. № 890/4183. – К., 1999.

25. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 19 квітня 2001 р. № 186 і зареєстровано Міністерством юстиції України 5 травня 2001 р., № 389/5580. – К., 2001.

26. План рахунків та інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 і зареєстровано Міністерством юстиції України

27. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Затв. наказом Міністерства фінансів України

28. Прохар Н. В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія / Н. В. Прохар, Ю. О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с

29. План рахунків та інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 і зареєстровано Міністерством юстиції України

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 і зареєстровано Міністерством юстиції України

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 і зареєстровано Міністерством юстиції України

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 і зареєстровано Міністерством юстиції України

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 і зареєстровано Міністерством юстиції України

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 і зареєстровано Міністерством юстиції України

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 р. № 137 і зареєстровано Міністерством юстиції України

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 і зареєстровано Міністерством юстиції України

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242 і зареєстровано Міністерством юстиції України

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 і зареєстровано Міністерством юстиції України

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. № 237 і зареєстро вано Міністерством юстиції України

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. № 20 і зареєстровано Міністерством юстиції України

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 26 квітня 2000 р. № 91 і зареєстровано Міністерством юстиції України

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 р. № 559 і зареєстровано Міністерством юстиції України

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда". Затв. наказом Міністерства фінансів України

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід". Затв. наказом Міністерства фінансів України

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 і зареєстровано Міністерством юстиції України

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353 і зареєстровано Міністерством юстиції України

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 липня 1999 р. № 176 і зареєстровано Міністерством юстиції України

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив зміни валютних курсів". Затв. наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. № 193 і зареєстровано Міністерством юстиції України

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін". Затв. наказом Міністерства фінансів України

50. Рассаулова Н. В. Організація та методика обліку витрат на виробництво будівельної продукції: монографія / Н. В. Рассаулова, К. А. Ягмур. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – 243 с.

51. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435- IV.